

Nemtől, szexualitástól, etnikai vagy vallási hovatartozástól függetlenül. Ismerik? Jó vicc, ezen kacagunk lassan harminc éve. Az ivói hússütéskor, a születésnapos sörözésen, a vasárnapi ebédnél, eszünkbe jut a reggeli kávénál,és elkuncogjuk magunkat. Elmondjuk a külföldi barátainknak, a román barátainknak is, elmondjuk a barátainknak, akik elköltöztek itthonről. Jó vicc.

*Ezekbe nem érdemes energiát és pénzt fektetni, ezek b***meg, ha iskoláztatod őket, hazamennek és úgyis lopnak, mert az könnyebb, mert az van a vérükben. Esélytelen, nem tudsz semmit csinálni. Ha a szülők olyanok, már mindegy, mert a gyerek is olyan lesz. Ezek ilyenek s kész.**

Október 9-én civilszervezet-vezetők, hivatali alkalmazottak és pedagógusok adtak elő és vettek részt *A mélyszegénység csökkentésének lehetőségei és újrateremtésének megelőzése* című konferencián. Erről szóló tudósításunk első részében
arról írtunk, hogy hogyan működik a civil szféra
, hogy mi a szerepe és milyen nehézségekkel szembesül.

Itt és most nem a rasszizmustól

terhes kultúrkörünkről lesz szó, amiben a szerző megmondja a tutit, hogy milyen gonoszak és

buták az emberek, hogy nem hajlandóak odaállni és csinálni valamit, és hogy milyen kényelmesek, hogy az előítéletekkel megelégednek, és úgy járnak-kelnek a világban, mintha szemellenzős, megvert igaállatok lennének. Mert én nem tudom a tutit, mert én is itteni vagyok, mert én is félek.

A már említett konferencián **Nun András** (Autonómia Alapítvány) A roma integrációs programok alapfeltételei című előadásában valójában olyan alapfeltételekről beszélt, amik – nyilván, a többéves szakmai tapasztalatából kiindulva – azt foglalták össze, hogy miket tisztázzanak magukban egyénenként azok, akik ilyen programok megszervezésére adják a fejüket.

Az egyik első és alap-attitűd a sorsközösség-vállalás. És mielőtt tovább-görgetne, gondolkodjon el, hogy mi az a közösség, az a kisebbség, az a társadalmi réteg, akinek a helyében biztosan nem lenne.

Szünet.

Nun András szerint fel kéne számolni a segélyezési rendszereket is, mert az is egy függőségi rendnek a fenntartása, és az egyenlőségjelnek a kitételét nehezíti meg. Ha nem szűnünk meg segélyeket kiosztani, nem fogunk eredményeket elérni.

Két, szintén inkább hozzáállásbeli feltétel, ami nélkül nincs értelme még csak elindulni sem ezen az úton: az emberi méltóság tisztelete, és hogy ne félelemre alapuljanak a programok. Azt hiszem, hogy az emberi méltóságot azt szokta egy-egy helyzetben felszámolni, ha az egyik fél valamilyen felsőbb státuszból ereszkedik le a másik félhez, mint aki segít, de csak, mert ő megteheti. Mert ő fejlettebb, civilizáltabb,stb. Nun Andrást idézve „fehér ember elviszi a civilizációt a fekete emberhez"-szindróma.

A másik a megfélemlítés-alapon működő programok. Hogy Kelet-Európában

nincs integrációs hagyomány,

amely nem félelem-alapú, a programok nem partnerségre építenek. Befenyítve próbálnak

integrálni. A hagyományt most kell kidolgozni emberséges és barátságos alapokra – ez a jelenleg induló és dolgozó szervezetek felelőssége.

A gyakorlati alapfeltételek pedig a következők:

Egy roma integrációs program létrehozásához elengedhetetlen a többségi társadalom támogatása.

Fontos ismerni az évtizedes munkák megerősítő sikertörténeteit, hogy hinni tudjunk abban, hogy van lehetőség a változásra.

Szükség van egy önszerveződő roma közösségre, akikkel együtt tudunk működni.

A valóság ismerete – a viszonyok felmérése, hogy hova megyünk dolgozni, hogy milyen körülmények között élnek, hogy ki kivel van.

Az őszinte beszéd – például, amikor a panelbeszélgetésen sor került a romák iskoláztatásáról, és annak sikerességéről Magyarországon, kimondták, hogy bár szeptemberben beíratják és elkezdik az iskolát a roma gyerekek, októberre, amikorra felmerülnek az első problémák, már a legtöbben feladják, és nem járnak többet. S bár statisztikailag vannak sikeres integrációs programok, azért nem lehet valójában haladni, mert még a szervezetek is hazudnak évtizedek óta.

A fent felsorolt alapfeltételek mellett fontos a kapcsolatok létrehozása szervezetek és közösségek között, az együttműködés jó alapja egy sikeres programnak. A program létrehozóinak és kidolgozóinak tudatában kell lenniük annak az óriási felelősségnek, ami rájuk hárul. És biztosan nem az EU-s pályázatok pontos elszámolására gondolt itt az előadó, hanem azokra a programokra, amik elkezdődnek és nem lesznek eredményesek, vagy kevés eredményt mutatnak fel az első években, és a sikerélmény hiánya miatt a szervezet abbahagyja a munkát.

Ilyenkor az otthagyott közösség elveszíti a bizalmat, a szervezet pedig megszűnik hitelesnek lenni. Végül pedig szükség van időre, emberi erőforrásra és pénzre. Amivel kapcsolatban Nun András hozzáfűzi, hogy Orbán Árpád alpolgármester szerint pénz van – csak ötletek kellenek.

Azt pedig, hogy honnan tudjuk, hogy egy integrációs program sikeres-e vagy nem, egy nagyon egyszerű kérdés megválaszolásával tudjuk lemérni. A kérdés mindig az, hogy a roma közösségnek, akiknek az integrációján dolgoztunk, megerősítettük-e az önbizalmát.

